ಸರಿಯಾ ಬೀಬಿ ಮತ್ತು ಫತೇಮಾ ಬೀಬಿ

ಅನುಷ್ಠಾನ ವೇದಾಂತ

ಮೂಲ : **'Swami Vivekananda: The Great Inspirer', ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾರದಾ ಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಟಣೆ**
ಅನುವಾದ : **ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ**

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫರ್ ಖಾನರ 'ಗಫರ್ ವೇನೇ' ಎಂಬ ಉಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕ್ಯಾನೋರ್ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಣ್ಣೆ ನೇಯ್ದರೆ, ಪುರುಷರು ಅವನ್ನು ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಅನೇಕ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ದಿನೇ ದಿನೇ ಉಣ್ಣೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಲಾಹೋರ್, ದೆಹಲಿ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್, ಮದರಾಸು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಪಸರಿಸುತ್ತಾ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿತು.

ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇವರ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೇಳಿದರು. ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದ ನಂತರ, ''ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾವುದು, ತಾಯಿ?'' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾ ಬೀಬಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ, ''ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಾನೊಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನಳು'' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು.

ವಿದೇಶದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರಿಯಾಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು. ತನ್ನ ಸೊಸೆ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಆಕೆ ಉಣ್ಣೆ ನೇಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲೂ 'ಸಲಾಂ' ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಆದರಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾ ಬೀಬಿಯು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲವಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಅವಳ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಫತೇಮಾ ಬೀಬಿ ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ಅವಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಗೊಂಬೆಯೊಂದನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದರು. ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸದಾ ತನ್ನೊಡನೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಫತೇಮಾ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು: ''ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ರೂಪು ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಸುಮಧುರ ಶಾರೀರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಜನೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.''

ಸರಿಯಾ ಬೀಬಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ ಖಾನ್‌ರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಂದೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಕೀಂ (ವೈದ್ಯ)ರಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆಕೆಗೆ ಅನೇಕ ಔಷಧೀಯ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಅದೆಷ್ಟು ನಿಷ್ಣಾತಳಾಗಿದ್ದಳೆಂದರೆ ಮೊಮ್ಮಗಳಾದ ಫತೇಮಾಳಿಗೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಳು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಕೆ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಳು. ''ಐದು ತಲೆಮಾರುಗಳಾದರೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಸ್ಮೃತಿಯು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಹಸಿರಾಗಿದೆ, ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ'' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು!

ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದ ದ್ಯೋತಕರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಿಂದು, ಮುಸಲ್ಮಾನರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ''ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಲು ನಾನು ಸಾವಿರಾರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಬರಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ'' ಇದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ನುಡಿ. *(ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂಪುಟ ೮, ಪುಟ ೧೭೯)*